

สมาสท้องถิ่นที่ ๑

สมาสท้องถิ่นที่ ๑ สมาสใหญ่อยู่ทางขวามือสุด จำพวกสมาส
น้อยอยู่ทางซ้ายมือ

๕.....๔.....๓.....๒.....๑

สมาสนี้แปลจาก ๑ ไปหา ๕

ตัวอย่างที่ ๑

นินฺนุปลฺลปฺปฺริปฺนฺณสโร อ. สระอันเต็มรอบแล้วด้วยดอกอุบลสี่เขียว
บทสมาสนี้แปลจากหลังสุดไปทางหน้าสุด คือ แปลจากขวามือไป
ทางซ้ายมือ

เมื่อบอกชื่อสมาส ให้บอกจากหลังสุด ไปหน้าสุดหรือจากขวามือ
ไปทางซ้ายมือ

นินฺนุปลฺลปฺปฺริปฺนฺณสโร เป็นวิเสสนบุพพบท กัมมธารยสมาส มีตติ
ยาตปฺปฺริสสมาส และวิเสสนบุพพบท กัมมธารยสมาส เป็นภายใน

วิ. บพ. กัม. วิ. นิลฺ อฺปลฺลํ นินฺนุปลฺลํ

ต. ตปฺ. วิ. นินฺนุปลฺเลน ปฺริปฺนฺโณ นินฺนุปลฺลปฺปฺริปฺนฺโณ

วิ. บพ. กัม. วิ. นินฺนุปลฺลปฺปฺริปฺนฺโณ สโร นินฺนุปลฺลปฺปฺริปฺนฺณสโร

ตัวอย่างที่ ๒

พุทฺธ รตน คต ปุคฺคโล อ. บุคคลผู้ถึงแล้วซึ่งรัตนะคือพระพุทธเจ้า
เป็นวิเสสนบุพพบทท กัมมธารยสมาส มีทุตติยาตปฺปฺริสสมาส และอว
ธารณบุพพบท กัมมธารยสมาส เป็นภายใน

อว. บพ. กัม. วิ. พุทฺโธ เอว รตนํ พุทฺธรตนํ

ท. ตปฺ. วิ. พุทฺธรตนํ คโต พุทฺธรตนคโต

วิ. บุพ.กัม. วิ. พุทฺธรัตนคโตะ ปุคฺคโล พุทฺธรัตนคตปุคฺคโล

ตัวอย่างที่ ๓

มหาปริสตกฺขณนินฺยุตฺตปุคฺคโล อ.บุคฺคลผู้ประกอบแล้วด้วยลักษณะของบุรุษผู้ใหญ่เป็นวิเสสบุพพบท กัมมธารยสมาส มีตติยาตปฺปริสสมาส ฉฺฉฐีตปฺปริสสมาส และวิเสสบุพพบท กัมมธารยสมาส เป็นภายใน

วิ. บุพ. กัม. วิ. มหนฺโต ปฺริโส มหาปฺริโส

ฉ. ตป.วิ. มหาปฺริสสฺส ลกฺขณฺ์ มหาปฺริสตกฺขณฺ์

ต. ตป.วิ. มหาปฺริสตกฺขณฺเณ นินฺยุตฺโต มหาปฺริสตกฺขณนินฺยุตฺโต

วิ.บุพ.กัม.วิ. มหาปฺริสตกฺขณนินฺยุตฺโต ปุคฺคโล มหาปฺริสตกฺขณนินฺยุตฺตปุคฺคโล

ตัวอย่างที่ ๔

ถาณจกฺขุสมฺปยุตฺตภิกฺขุ อ. ภิกฺขุผู้ประกอบพร้อมแล้วด้วยถาณเพียงดั่งจกฺขุ เป็นวิเสสบุพพบท กัมมธารยสมาส มีตติยาตปฺปริสสมาส และวิเสสโนปมบท กัมมธารยสมาส เป็นภายใน

วิเสสโนปมบท.กัม. วิ. ถาณฺ์ จกฺขุ อิว ถาณจกฺขุ

ต.ตป.วิ. ถาณจกฺขุณา สมฺปยุตฺโต ถาณจกฺขุสมฺปยุตฺโต

วิ.บุพ.กัม.วิ. ถาณจกฺขุสมฺปยุตฺโต ภิกฺขุ ถาณจกฺขุสมฺปยุตฺตภิกฺขุ

แบบฝึกหัดท้ายบท

จงแปลเป็นภาษาไทย

เตสุ มหากาลโ สายนุหสมเย มาลาคนุชาทิหตุเถ สาวตุถิวาสีโน
อริยสาวเก ฌมมสุสวานาย คจจนุเต ทิสฺวา กุหิ อิเม คจจนุตีติ ปุจฺฉิตฺวา
ตมตฺถํ สุตฺวา อหํปี คมิตฺสามีติ จินฺเตสิ ฯ